

לכבוד

מר יהודה נסרדישי

מנהל רשות המסים

משרד האוצר

רחוב בנק ישראל 5, בנין גנרי

קרית הממשלה החדשה

ירושלים

ובפקס: 02-6664105

שלום רב,

הנדון: ביצוע גביה בלתי חוקית במעמד הריסת הבתים הברוטאלית בכפר אלעראקיב

שבנגב

בעקבות ליווי אנשי הגבייה מטעם מס הכנסה וההוצאה לפועל אל כוחות המשטרה אשר הרסו את הכפר הערבי-הבדואי אלעראקיב בנגב, הריני לפנות אליכם כדלקמן:

1. בתאריך 26.7.10 ובשעה 04:30 לפנות בוקר הופיעו כ-1,300 מאנשי כוחות המשטרה מלווים באנשי הסיירת הירוקה והחלו להרוס את כל הבתים בכפר הערבי-הבדואי אלעראקיב שבנגב. הריסת הבתים בוצעה למרות קיומן של תביעות בעלות על הקרקע ולמרות שהליך בירור טענות הבעלות על הקרקע טרם הוכרע. בהקשר זה יודגש, כי תושבי כפר אלעראקיב התגוררו בכפר עוד לפני קום המדינה. בשנת 1951 הם נתבקשו לפנות את האדמות שבבעלותם באופן זמני והועברו לשטח המרוחק כ-300 מטרים מאדמות הכפר. בשלב יותר מאוחר ובמהלך שנות השמונים הועברו חלק מהתושבים ע"י המדינה לשטח שיפוט רהט. אך בשל סירובי הרשויות להחזיר את התושבים לאדמותיהם, הם החלו לחזור שם בעצמם. עד לתאריך 26.7.10 – מועד ביצוע הריסת הכפר - היו בכפר כ-45 בתים בהם התגוררו כ-250 נפשות, מהם בגירים, קשישים, נשים, ילדים וטף.

2. הריסת הכפר בוצעה באופן ברוטאלי ביותר תוך שימוש באמצעים בלתי חוקיים לצורך הרתעת תושבי הכפר, ענישתם, והפחדתם. לבעלי הבתים לא ניתנה התראה מראש בדבר ההריסה בפועל וכוחות המשטרה התייצבו בשעות המוקדמות ובזמן שינתם של מרבית התושבים על מנת לבצע את ההריסה אשר הותירה את כל תושבי הכפר ללא קורת גג והותירה אותם, לרבות הילדים והנשים שמביניהם מפוחזים ומבוהלים ביותר. הריסת הכפר בוצעה תוך כוונה לגרום חורבן והרס של כל הנכסים ולא רק של בתי התושבים וזאת במטרה לזרוע בהם פחד.

3. עם סיום מבצע הריסתו של הכפר, נמצא שמלבד הריסת הבתים, כל המיטלטלין שהיו ממוקמים סביב הבתים נהרסו אף הם; כוחות המשטרה הרסו את כל העצים לרבות עצי הזית והפקיעו את

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

כל תכולות הבתים. חמור מכל שלכוחות המשטרה התלווה אוטובוס מלא בנערים יהודים מהימין הקיצוני אשר הגיעו אל המקום יחד עם כוחות המשטרה והחלו לקנטר את תושבי הכפר שבתיהם עתה נהרסו; גם נציגי ההוצאה לפועל ונציגי מס הכנסה התלוו לכוחות המשטרה ואלה החלו לחלט את נכסי המיטלטלין של התושבים שהיו חייבים לרשויות המס ו/או היו בעלי חוב בלשכות ההוצאה לפועל.

4. הפעולות הבלתי חוקיות שיתוארו להלן, נועדו במטרה לגרום הרס וחורבן לתושבי הכפר תוך החדרת פחד ובהלה בפניהם, הרתעתם ואף ענישתם ובמטרה להרחיק אותם מאדמותיהם. פעולות ברוטאליות אלו מצטרפות לשורת פעולות ענישתיות והרתעתיות אחרות אותן ביצעו הרשויות בעבר כלפי תושבי כפר אלעראקיב. המחלוקת על הבעלות בקרקע בין תושבי הכפר לבין המדינה אינה חדשה ומזה שנים רבות מבצעים הרשויות פעולות שונות ומשונות בכדי לגרום לתושבים לצאת מאדמותיהם. אחד המקרים אף הגיע לבית המשפט העליון, שם נדונה עתירת תושבי הכפר כנגד ריסוס ייבולים חקלאיים בשטח אדמות הכפר. הריסוס בוצע, בין היתר, ע"י מינהל מקרקעי ישראל, כאשר לטענת המדינה נעשה בכלי זה שימוש לצורך התמודדותה עם "תופעת הפלישה של אזרחים בדואים לקרקעות שהמדינה טוענת לבעלות בהן." שימוש בכלי זה בוטל ע"י בג"ץ לאחר שקיבל את עתירת התושבים וקבע כי ריסוס הייבולים החקלאיים בכפר נעשה ללא סמכות תוך פגיעה בזכויותיהם החוקתיות של התושבים, לרבות בזכותם לבריאות ולחיים.
ראו: בג"ץ 2887/04 סלים אבו מדיגם נגד מינהל מקרקעי ישראל (פסק דין מתאריך 15.4.07).

5. אין ספק כי פעולת הריסת הכפר היתה בלתי חוקית ואלה התלוו מעשים בלתי חוקיים מטעם אנשי כוחות המשטרה. בשל כך, במקביל לפנייה זו, פנינו תאריך 1.8.10 גם אל מנהל המחלקה לחקירת שוטרים על מנת שיפתח בחקירת הארוע.

נוכחות נציגי רשויות הגבייה במעמד הריסת הבתים

6. יחד עם כוחות המשטרה התלוו גם נציגים מטעם מס הכנסה וההוצאה לפועל. נציגים אלו, החלו לחלט את נכסי התושבים לרבות הרכבים וזאת מבלי לתת כל הודעה על כך מראש לבעלי הרכבים ומבלי לדרוש את תשלום החוב, במידה והוא קיים, בטרם ביצוע הגבייה. הליך גביית החובות, במידה והם אכן היו קיימים, נעשה בניגוד לסעיפים 4 ו-5 לפקודת המסים (גבייה) המסדיר את הדרך החוקית לביצוע הגבייה. בנסיבות אלו, אין ספק, כי נציגי רשויות הגבייה פעלו באופן בלתי חוקי תוך ניצול מצוקתם של התושבים, פשוטו כמשמעו, כאשר במקביל להריסת בתיהם, החלו הם לחלט את הנכסים.

7. בכך נפגעו זכויותיהם החוקתיות של התושבים שרכביהם עוקלו לפרטיות ולהליך הוגן. שכן, נמנעה מהם האפשרות להעלות כל טענה בדבר אי קיומו של חוב ו/או בדבר תשלומו. פגיעה זו הינה בלתי חוקית גם לאור העובדה כי נעדר כל מקור חוקי שהסמיך את נציגי רשויות הגבייה לגבות את החוב באופן שתואר לעיל. לפגיעה בזכויות אלו יש לצרף את הפגיעה החמורה בכבודם של התושבים שרכביהם עוקלו תוך ניצול מצוקתם החמורה במעמד הריסת בתיהם.

8. יצויין, כי עוד לאחרונה ובתאריך 25.7.10 נתקיים דיון בבית המשפט העליון בעתירה שהגישה האגודה לזכויות האזרח כנגד "מחסומי הפתע" שהוצבו בצמתי הדרכים במזרח ירושלים וזאת בעקבות שיתוף פעולה בין נציגי רשות המיסים והמוסד לביטוח לאומי לבין נציגי המשטרה. במחסומים אלו מעוכבים כלי רכב וכל מי שנמצא חייב לרשויות הגבייה כאשר הוא או בני משפחתו מתבקשים לשלם את החוב לאלתר אחרת הרכב מעוקל. במהלך הדיון הביעו שופטי בית המשפט העליון ביקורת חריפה כנגד הצבת מחסומי הגבייה הנ"ל והעירו כי הם פוגעים בזכויות המעוכבים לרבות בזכותם לפרטיות. עוד על הדיון בעתירה זו ניתן לעיין ב: <http://www.acri.org.il/Story.aspx?id=2539>

9. כמו כן, יש להדגיש, כי בעבר נהגה רשות השידור להציב מחסומי פתע דומים במטרה לגרום לגביית תשלום בגין אגרת רשות הרישוי. בשלב יותר מאוחר, בוטלו מחסומים אלו לאחר שהיועצת המשפטית של רשות השידור הסיקה כי הצבת מחסומי פתע אלו לצורך גביית החובות, פוגעת בזכות לכבוד אדם המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. מקל וחומר לענייננו, כשמדובר בפעולה הריסת בתים בחשכה המלווה בהפעלת אמצעי פחד ואיומים וחבלה ברכוש.

הפקעת הרכוש של תושבי הכפר

10. במהלך ביצוע הריסת הבתים, הפקיעו אנשי המשטרה וכן נציגי רשויות הגבייה את תכולות כל הבתים אשר כללה: מקררים, תנורים, ארונות, שולחנות, מזרנים וכריות, כיסאות, דברי מטבח למיניהם, מאווררים, טלוויזיות, סלונים, חדרי שינה וחדרי אוכל, אריגים ושטיחים רבים ועבודות יד וכו'. תכולה זו הוצאה מהבתים בטרם ביצוע ההריסה, הועמסה על רכבים שהובאו ע"י כוחות המשטרה ונלקחו.

11. אחד מבתי התושבים מר עבדאללאה אבו מדיגם (גיומעה), הינו יבואן דברי מזון ובעל חווה בכפר הכוללת 4 בתי מגורים בהם התגוררו 17 נפשות: הוא, אשתו, ילדיו, כלותיו וכנדיו הקטינים. שווי תכולת הבתים שלגיומעה אמד בכ- 100,000 ₪ אך כולה הופקעה ע"י כוחות המשטרה. בתוך שטח החווה ניצב שובח יונים גדול שהוקם בעלות של 20,000 ₪ אשר כולו הוחרב ע"י כוחות המשטרה. כמו כן, בשטח הנ"ל ניצב מחסן לעסק בו איחסן גיומעה דברי מזון שונים. כל תכולת המחסן הופקעה. התכולה שהופקעה כללה: 3 משטחים של תרכיזי מיץ, 6 משטחים של רסק עגבניות, משטח אחד של מלפפונים, 8 משטחים של אורז ודברי מזון אחרים. שווי דברי המזון שהופקע והשייך לעסקו של מר גיומעה נאמד בכ- 120,000 ₪. יודגש, כי דברי המזון הנ"ל, הופקעו למרות התחייבותו של קצין המיעוטים שנכח שם מטעם המשטרה, על אי הפקעתם. גם מביתו של תושב קשיש אחר, מר סיאח אלטורי, הופקעו כל תכולת הבתים. למר אלטורי 4 בתים בהם אוכלסה משפחתו המונה כ- 30 נפשות. כל תכולת הבתים הנ"ל וכן תכולת יתר בתי התושבים בכפר, הופקעה.

12. בנוסף לכך הופקעו גם כל הנכסים האחרים שלא היו מסביב לבתים וסמוך להם. כך למשל, הופקעו 3 גנראטורים גדולים שהפיקו חשמל. גנראטורים אלו מוקמו מחוץ לבתי התושבים. אחד מהם שהיה בשווי כ- 35,000 ₪ היה בבעלות מר גיומעה ושני אחרים היו בבעלות משפחת אלטורי כאשר שווי כל אחד מהם מוערך בכ- 40,000 ₪.

13. בנוסף לכך, הפקיעו כוחות המשטרה טנק סולר שהיה בבעלות מר סיאח אלטורי אשר הכיל כ- 1,000 ליטר של סולר. שווי הטנק הנ"ל ללא הסולר עצמו נאמד בכ- 20,000 ₪.
14. כמו כן, הופקעו שני טונות של קמח ו- 250 חבילות קש שהיו בבעלות מר סיאח אלטורי וכן כלים חקלאיים למיניהם לרבות מחרשה חדשה ששווייה כ- 60,000 ₪.
15. לא זו אף זו, אלא שיום למחרת הריסת הבתים, בתאריך 28.7.10, ובמטרה לברר אודות כל הנכסים שהופקעו, התברר למר גיומעה כי כל הנכסים אוחסנו במחסני חברת א.ט. שירותים משפטיים בע"מ בפתח תקווה וכתנאי לשחרורם הוא נתבקש לשלם סך של 22,500 ₪ בגין הוצאות אחסון.
16. הפקעת כל המיטלטלין הנ"ל בין אם תכולת הבתים שנהרסו ובין אלו שהיו מחוץ לבתים, אינה חוקית בעליל. שכן, המחלוקת אודות הבעלות על האדמות בכפר אלעראקיב אינה נוגעת למיטלטלין ולנכסי התושבים עצמם, אם כי לנכסי המקרקעין, זאת ותו לא. לא זו אף זו, אלא שאין כל מקור בחוק המתיר לכוחות המשטרה לתפוס ולהפקיע את הנכסים שפורטו לעיל במסגרת הליך הריסת בתי התושבים. על כן, נטילת הנכסים הנ"ל, ללא רשותם של בעליהם אינה כדין. נטילת הנכסים הנ"ל בנסיבות שפורטו לעיל, מהווה ניצול לרעה של מצוקת התושבים שבתיהם עתה נהרסו והדבר מצביע על כך כי מטרת נטילת הנכסים נועדה על מנת לקנטר את תושבי הכפר ואף להעניש אותם בשל מגוריהם באדמות הכפר אלעראקיב. כך התושבים נותרו ללא קורת גג ונושלו מכל נכסיהם האחרים. זוהי פגיעה בזכותם החוקתית לקניין של התושבים המוגנת עפ"י סעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו כאשר היקף ההגנה על זכות זו חלה לא רק על מקרקעין, כי אם גם על מיטלטלין. בנוסף, התנהגות כוחות המשטרה שהפקיעו נכסים אלו וחיבלו בחלקם האחר, כפי שיפורט להלן, מהווה עבירה פלילית לפי סעיף 452 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 הקובעת כי "ההורס נכס או פוגע במזיד ושלא כדין, דינו – מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע עונש אחר." לא זו אף זו אלא אילוץ התושבים לשלם 22,500 ₪ מהווה עשיית עושר שלא כדין שכן הפקעת הנכסים כולם לא היתה חוקית בעליל.

לאור האמור לעיל הנכם מתבקשים לחקור את הארועים שלהלן במסגרתם בוצעו פעולות גבייה בלתי חוקיות בוניגוד לפקודת המסים (גבייה); להורות על גביית חובות כדין; ולהנחות את נציגי רשויות הגבייה לחדול מניצול מצוקת החייבים, במיוחד במקרה כמו דן בו נהרסו בתי התושבים, על מנת לבצע את פעולות הגבייה.

לטיפולכם ועמדתכם המהירה, אודה.

בכבוד רב,
סאוסן זהר, עורכת – דין